

Impressie

De tijd waarin we de kop nog in het zand konden steken is voorbij.

Afdelingsblad
van GroenLinks
Voorschoten

Negenentwintigste jaargang nummer 2, juni 2023

Colofon

Medewerkers aan deze Impressie: Astrid Cortel, Michiel van Essen, Steef Harlaar, Fons Lemmens en Linda van der Zwaan.

Ontwerp omslag: Steef Harlaar. Papiersoort: Black Label Zero A4 80gram, TCF en FSC certified mix .

De auteurs schrijven op persoonlijke titel, en vertolken niet noodzakelijkerwijs de opvattingen van GroenLinks Voorschoten.

Redactieadres: Michiel van Essen, Donkiaan 27, 2254 AA Voorschoten, tel: 06 16804118. E-mail: michiel@glvs.nl

Bestuur GL-Voorschoten: Voorzitter: Marijke Kleijweg, Secretaris: Paulien van Yperen , Penningmeester: Steef Harlaar, lid Fons Lemmens, vacature.

Raadsleden: Albert Deuzeman, fractievoorzitter, Corine Iliç, Conny van der Krogt en Paul 't Lam.

Burgercommissieleden: Tom Fabri en Marja Nell.

Steunfractie: Joop Bos en Fons Lemmens.

Commissieleden: - Burger en Bestuur: Albert Deuzeman en Tom Fabri

- Mens en Samenleving: Paul 't Lam en Marja Nell

- Wonen, Ruimte en Groen: Corine Iliç en Conny van der Krogt.

- Algemene Regionale Zaken: Albert Deuzeman

Uiterste inleverdatum voor stukjes voor de Impressie in

Times New Roman 14: 15-9-2023

Mensen die geen lid zijn van GroenLinks kunnen zich voor 4 euro per jaar abonneren op een 'papieren' versie van deze Nieuwsbrief. De digitale versie is gratis. Aanmelden via het redactieadres

Inhoud

Colofon.....	1
Voorwoord.....	3
Fractienieuws.....	4
Interview Rachél en Ischa.....	8
Extinction Rebellion.....	13
Groene Borrel & Schoten.....	15
Aanpassen aan klimaatverandering.....	17
Steef's EI.....	21
Donut-Economie.....	23
Agenda.....	26

Voorwoord

Geachte lezer,

Bij deze de tweede Impressie van dit jaar 2023.

De vertrouwde artikelen staan er uiteraard weer in: de fractie legt verantwoording af en legt uit wat er in de Gemeenteraad speelt of gespeeld heeft in het Fractienieuws. Steef heeft wederom een ei gelegd. Er staan maar liefst twee interviews in: Michiel en Astrid interviewen twee PvdA-leden, Rachèl van Hellemondts en Ischa Walburg, over de samenwerking van GL en PvdA.

Fons spreekt GL-lid Ineke van der Valk over klimaatadaptatie. Steef duikt nog even in Extinction Rebellion. Linda besluit deze zomer-Impressie met een artikel over de Donut-economie in Voorschoten.

Veel leesplezier en tot in september,

Namens de redactie

Steef Harlaar

Fractienieuws

Auteur: de fractie

Vertrek wethouder

Op 7 maart diende wethouder René Zoetemelk (CDA) totaal onverwacht zijn ontslag in. De eisen van het wethouderschap trokken een te zware wissel op zijn gezondheid en persoonlijke leven. In een speciaal ingelaste raadsvergadering op 11 mei werd Hubert Schokker beëdigd als zijn opvolger.

Kaders sociaal domein

In de raad van 9 maart werd de notitie “Kaders actualisatie beleidsplan sociaal domein Voorschoten 2023” behandeld. Enkele dagen daarvoor had de fractie over deze notitie de leden geraadpleegd. De kritiek was niet van de lucht. De nota is vaag en abstract. Het werd niet duidelijk welke kant het gemeentebestuur op wil met het sociaal beleid. De fractie heeft in de raadsvergadering bij monde van Paul een kritische reactie op de nota gegeven. Hij wees erop, dat er geen serieuze evaluatie is uitgevoerd over de afgelopen periode. “Als je niets wilt leren over hoe het bestaande beleid heeft gewerkt, wat voor zin heeft het dan om een nieuw beleidsplan op te stellen? Het lijkt erop, dat de gemeente vooral bezig is vanuit het beeld wat de gemeente kan bieden

en wat de gemeente nodig heeft om iets te bieden. Terwijl hetgeen er nodig is bij inwoners het uitgangspunt zou moeten zijn. Pas als dat helder is kan je gaan kijken wat de gemeente kan bieden, en met hulp van wie. Deze notitie voelt als onaf, niet volwassen genoeg om als basis te dienen voor het opstellen van een sociaal domein beleidsplan”. Paul pleitte voor alsnog een evaluatie, een verduidelijking van de rol van de gemeente in het sociaal domein, duidelijke prioriteiten formuleren bij de doelstellingen, en duidelijke criteria waarop gestuurd kan worden. Omdat het voorstel niet goed genoeg werd gevonden heeft de fractie tegen gestemd.

Beheervisie openbare ruimte

Een startnotitie van het college om te komen tot een visie op het beheer van de openbare ruimte viel niet goed bij de fractie. Corine wees er in de raad van 5 april op, dat de noodzaak samenhang aan te brengen in de verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving al lang wordt onderkend, maar dat een samenhangende visie pas in 2025 gepresenteerd gaat worden. Dus pas na 2025 kunnen we beheerplannen verwachten, die onderling samenhangen en gebaseerd zijn op

één samenhangende visie, aldus Corine. Zij diende daarom een amendement in met als strekking om al tegen het einde van het jaar een samenhangende visie aan de raad voor te leggen. Dit amendement werd niet aangenomen, de startnotitie wel met alleen de stemmen van de GL-fractie tegen.

Beheerplannen 2023-2026

Beheerplannen gaan over het beheer van de openbare ruimte en bevatten de voorgenomen maatregelen en de bijbehorende kosten van dat beheer. Het college had plannen aan de raad voorgelegd over het beheer van o.m. wegen, groen, speelplekken, bebording, straatverlichting en kunstwerken. De fractie constateerde, bij monde van Corine, dat de beheerplannen sterk verschilden in kwaliteit en dat het onderliggende beleid geheel ontbrak of verouderd was. De raad is zo niet in staat in gesprek te komen over de beleidskeuzes die in de plannen zijn doorgevoerd. Als voorbeeld noemde Corine het speelruimteplan. Hierover hebben inwoners een enquête ingevuld. Hen werd voorgespiegeld dat op basis van de uitkomsten van de enquête beleid gemaakt zou worden. Wat vervolgens onduidelijk blijft is wat er met die input is gedaan, wanneer de inwoners op het nieuwe beleid kunnen reageren, en

hoe zij nog invloed hebben op de inrichting van de nieuwe speelplekken. Het was aanleiding voor de fractie om een motie in te dienen en het college te vragen vlot met een nieuw speelruimteplan te komen, waar raad en inwoners een onderbouwing krijgen van de gemaakte keuzes. De motie werd unaniem gesteund door de raad en de wethouder beloofde hem uit te voeren. Ook de beheerplannen werden door de raad aangenomen, ook met steun van de fractie.

Integrale herinrichting Adegeest

De wijk Adegeest is toe aan een grote opknapbeurt. De riolering vertoont ernstige gebreken, waardoor in de wegen regelmatig gaten ontstaan. Straten vertonen spoorvormingen en verzakkingen, wat onveiligheid veroorzaakt. Ook is Adegeest fysiek nog geen 30 km gebied en is de wijk nog niet klimaatadaptief ingericht. Een extern bureau heeft een advies uitgebracht over de herinrichting van de wijk: “Groen en klimaatadaptief Adegeest”. Bedoeling is, dat niet alleen gewerkt wordt aan noodzakelijk onderhoud, maar ook aandacht wordt besteed aan verkeersveiligheid, klimaatadaptatie, energietransitie en biodiversiteit. In de raadsvergadering van 5 april liet

Conny weten waardering te hebben voor het plan. Het plan leeft ook bij de inwoners; velen hebben deelgenomen aan het participatietraject en volgen de ontwikkelingen over de herinrichting op de voet. Een veel geuite wens is dat veel aandacht wordt besteed aan het groener maken van de wijk. Het voorstel over Adegeest is door de raad unaniem aangenomen. In het eerste kwartaal van volgend jaar gaat de schop in de grond.

Opvang vluchtelingen in Hollands Midden

Er blijven vluchtelingen naar Nederland komen en die moeten op de een of andere manier worden opgevangen en gehuisvest. De provincie Zuid-Holland heeft aangeboden 10.000 duurzame opvangplekken voor asielzoekers te gaan realiseren. Als je dat aantal verdeelt over de gemeenten naar rato van hun inwonertal kom je voor Voorschoten uit op 69 opvangplekken. Aan alle gemeenteraden wordt op dezelfde manier gevraagd aan de opvang van asielzoekers mee te werken. Albert noemde in de raadsvergadering van 5 april het gehannes met asielzoekers een blamage. Een landelijke oplossing laat op zich wachten, omdat overheden naar elkaar zitten te

kijken. Een landelijke spreiding van asielzoekers, via een evenredige verdeling, is een logische en rechtvaardige manier om de impasse te doorbreken. Het is niet meer dan normaal dat Voorschoten daaraan bijdraagt, aldus Albert. Het is goed voor de Voorschotense gemeenschap hiervoor open te staan. Het voorstel voor de opvang van asielzoekers werd door de raad met grote meerderheid aangenomen.

Visie op sport en bewegen

Het gemeentebestuur werkt toe naar een nieuwe sportvisie 2023-2026. Daartoe lag in de raad van 5 april een startnotitie voor. De fractie vond het geen goed idee, dat in die notitie de sportaccommodaties buiten beschouwing waren gelaten, terwijl die toch onmisbaar zijn voor het sporten en bewegen. Meer dan 80% van de nederlandse gemeenten beschikt over een meerjarig onderhoudsplan voor sportaccommodaties. Daarom diende de fractie, samen met PvdA en D66 een amendement in om de visie op sportaccommodaties in de Voorschotense sportvisie op te nemen. Dit amendement werd niet aangenomen. Dit was voor de fractie reden om tegen het voorstel over de sportvisie te stemmen. Zoals Paul het verwoordde: “Een sportvisie

zonder visie op sportaccommodaties is geen sportvisie”.

Herontwikkeling Jan Evertsenlaan

Het college presenteerde aan de raad een startnotitie over de herontwikkeling van de Jan Evertsenlaan. Nogal vreemd, want het proces rond de herontwikkeling loopt al jaren en ook de inwoners hebben een tijd geleden al van zich laten horen. De raad nam met grote meerderheid een amendement aan, waarin de in 2019 gestelde voorwaarden als uitgangspunt voor de herontwikkeling worden genomen:

- het bestaande groen wordt gehandhaafd,
- er moet 25% sociale huur in het programma zijn opgenomen,
- de maatschappelijke functie van het gezondheidscentrum blijft gehandhaafd,
- de bebouwing moet naar aard en schaal passen in de omgeving.

Klimaatadaptatie

Voor wie dit begrip nog niet kent: klimaatadaptatie gaat over het

nemen van maatregelen die de samenleving in staat stelt zich aan te passen aan de klimaatverandering. Het door het college voorgestelde klimaatadaptatiebeleid, dat als titel draagt “Groen, leefbaar en klimaatrobust Voorschoten” werd in de raad van 25 mei behandeld. Corine sprak namens de fractie weliswaar haar waardering uit over de analyse van de problematiek, maar ze miste een uitvoeringsplan. Welke knelpunten gaan we het eerst aanpakken? Hoe worden ondernemers en inwoners gestimuleerd zelf aan de klimaatadaptatie bij te dragen? GroenLinks diende daarom een motie in, samen met PvdA en D66, om met een plan van aanpak te komen waarin de vijf meest urgente knelpunten worden benoemd en geprioriteerd. Zowel het voorgestelde beleid als de motie werden unaniem aangenomen.

Verderop in dit nummer wordt dieper op het klimaatadaptatiebeleid ingegaan.

Interview met Rachèl van Hellemond en Ischa Walburg

(door Michiel van Essen en Astrid Cortel)

Al een poosje wordt er gepraat over verdergaande samenwerking tussen de Partij van de Arbeid en Groenlinks. De dialoog over dit onderwerp wordt gevoerd op alle bestuurlijke niveaus. Meest concreet heeft de samenwerking gestalte gekregen bij de verkiezingen voor Provinciale Staten waar de partijen gezamenlijk hebben opgetrokken en straks met één gezamenlijke fractie zitting zullen nemen in de 1e kamer. Ook op gemeentelijk niveau zoeken PvdA en GL elkaar steeds vaker op rondom specifieke onderwerpen. Al met al reden voor uw redactie om hierover het licht te laten schijnen en om 2 leden van de Partij van de Arbeid te vragen om over dit onderwerp met ons van gedachten te wisselen en u lezer een inkijk te geven in hun ideeën en overwegingen ten aanzien van verdere samenwerking. Rachèl van Hellemond (1971) is burgerraadslid commissie Mens en Samenleving en nr. 3 op de lijst bij de laatste gemeentelijke verkiezingen. Daarnaast is zij directeur Gezondheidsrecht bij de Universiteit Leiden en per 1 juli wetenschappelijk hoofd bij de Gezondheidsraad (beiden parttime). Ischa Walburg (1997) is docent Geschiedenis aan het Sorghvliet

auteur: Astrid Cortel

gymnasium in Den Haag. Beiden wonen in Voorschoten.

Astrid: “Hoe kijken jullie aan tegen verdergaande samenwerking tussen Groenlinks en de PvdA en hoe ver zou die wat jullie betreft mogen gaan?”

Ischa: “Voor mij zijn er drie goede redenen om voor verdergaande samenwerking tussen PvdA en Groenlinks te pleiten en wat mij betreft mag dat een fusie zijn. Op de eerste plaats omdat ik zie dat een fusie inhoudelijk voordelen zou kunnen hebben. De partijstandpunten verschillen inmiddels niet bijzonder veel meer van elkaar. Dat blijkt ook uit de stemverhoudingen in de 2^e kamer. PvdA en Groenlinks stemmen in gemiddeld 98% van de besluiten met elkaar mee. Je zou kunnen zeggen dat partijen inhoudelijk intussen zover naar elkaar toe zijn gegroeid dat verdere verbinding in de lijn ligt. Mijn tweede overweging is meer van pragmatische aard. Voor het voortbestaan van de Partij van de Arbeid is De PvdA (en wellicht ook Groenlinks) is het naar mijn idee haast noodzakelijk om tot verdergaande samenwerking en uiteindelijk een fusie te komen. En verder stel ik vast dat na de

verkiezingen van 2017 die voor de PvdA slecht uitpakten er geen enkele vooruitgang is geboekt bij verkiezingen en ledengroei. De hoop was dat de partij zich na de vrij dramatische verkiezingsuitslag zou herstellen en dat er een soort herbronning zou plaatsvinden van de sociaaldemocratische pijlers van de partij. Nu, zes jaar later, is duidelijk dat dat niet van zelf gebeurt. Ik heb het gevoel dat de PvdA stilstaat. Er zijn daarom andere stappen nodig. Verdergaande samenwerking met Groenlinks zou zo'n stap kunnen zijn.”

Rachèl: “Ik ben in beginsel voorstander van verdergaande samenwerking en sluit daarbij geen scenario op voorhand uit maar ik heb daarbij wat andere overwegingen. Ik maak me niet zozeer zorgen om het voortbestaan van de PvdA maar wel over de toenemende individualisering, de verrechtsing en het groeiend populisme. Een bredere linkse samenwerking zou een goed tegenwicht kunnen vormen tegen deze ontwikkelingen. Links moet niet verder versplinteren. Ik weet niet of er op termijn een fusie zou moeten komen maar wel dat het goed zou zijn als er op links meer samenwerking plaatsvindt. Wat mij betreft gaan we daarbij op zoek naar wat wij met elkaar delen. Het is niet erg als er binnen het geheel van die

linkse samenwerking sprake is van diversiteit. Sterker, die is belangrijk opdat je als partij/groep je eigen identiteit en stem behoudt, ook omdat dat belangrijk is voor je achterban. Je moet ook voorkomen dat het geheel vlees nog vis wordt en niemand zich meer voldoende herkent en je je vaste kiezers kwijtraakt.

Een tweede overweging is dat aanvulling met nieuw jong bloed, ruim beschikbaar bij Groenlinks (en ook bij D66) de vergrijzende PvdA ook meer aantrekkelijk zou kunnen maken voor jongeren.

Overigens, als het gaat om versterking van de positie van de PvdA zou ik mijn kaarten bij voorkeur zetten op een wijziging van het kiesstelsel die leidt tot een beperking van het aantal partijen. Ik maak me zorgen over de huidige onbestuurbaarheid van het land.

Ischa geeft aan dat ook hij denkt dat bredere samenwerking nodig is om meer jongeren te trekken. *Ischa*: “De sfeer in de partij wordt nu sterk bepaald door de oververtegenwoordiging van ouderen. Ik denk dat de grote overwinning in 2012 de laatste keer was dat kiezers op de PvdA stemden om ervoor te zorgen dat hun stem terecht zou komen bij een partij die aan tafel zou zitten bij de

coalitieonderhandelingen. Die verwachting is nu echter niet reëel meer. Daarnaast was de PvdA, ooit door zijn omvang, een aantrekkelijke partij voor degene die een politiek-bestuurlijke loopbaan ambieerde. Ook dat is niet meer het geval. Verder maak ik me niet zo'n zorgen over het verdwijnen van de eigen identiteit als gevolg van een fusie. Volgens mij is de groep waarvoor die (oude) identiteit belangrijk is, waar namen als Den Uyl en Kok bij horen, nog maar heel klein."

Aan verdergaande samenwerking zouden wat Rachèl betreft wel een aantal belangrijke voorwaarden moeten worden verbonden.

Rachèl: "Een goede, zorgvuldige voorbereiding is essentieel. Ga je te snel of leg je samenwerking van boven op dan krijg je gegarandeerd te maken met allerlei gevoeligheden die weerstand oproepen. Je moet een echte dialoog voeren en alle standpunten serieus bezien. Ook moet je mensen de tijd te geven om aan dingen te wennen".

Op de vraag wat daarbij zou kunnen helpen noemen zowel Ischa als Rachèl het belang van dingen samen doen. Bijvoorbeeld samen naar een congres gaan of samen iets organiseren. Rachèl: "Dat kan je landelijk, maar ook provinciaal en

lokaal doen. Dat helpt om elkaar te leren kennen en daar kan je ook met elkaar discussiëren."

Ischa vult aan: "Een ontmoeting biedt ook de gelegenheid om af te rekenen met clichés." Hij beschrijft een ervaring op het laatste partijcongres waarin door één van de aanwezigen werd opgemerkt: "Ik ben van de PvdA en niet van die bakfietsmoeders of van de elite in Amsterdam. Wij zijn voor de normale werkende mensen in Nederland". Ontmoetingen kunnen helpen om dat soort vooroordelen en ontdekken dat de ideeën niet zover uit elkaar liggen, aldus Ischa. "Ik denk dat als de partijen echt met elkaar in gesprek gaan ze er achter zullen komen dan de standpunten niet zover uit elkaar liggen als gedacht."

Michiel: Zien jullie verschillen in de wijze van omgaan door PvdA en Groenlinks met het wantrouwen dat er in de samenleving is in de overheid en haar instituties?

Ischa: "Voor wat betreft de PvdA denk ik aan de verkiezingen van 2017. De partij zette toen in op een linksere koers, bijvoorbeeld met de afschaffing van het eigen risico. De partij had de pretentie hiermee kiezers terug te winnen. Dat is niet gelukt. Groenlinks had destijds veel minder de pretentie om kiezers (terug) te winnen. Als het gaat om

het terug winnen van kiezers wordt ook gezegd dat er meer aandacht moet zijn voor communicatie. Naar mijn idee wordt daarin al heel veel geïnvesteerd. Bovendien zou mijn insteek zijn: zet in op samenwerking, samen ben je groter en kun je het verschil maken. Zorg dat je die boodschap helder communiceert. Overtuig de kiezer dat je samen meer kunt bereiken.

Rachèl: “Bij het wekken of terugwinnen van vertrouwen is het altijd laveren tussen flexibiliteit en standvastigheid. Als het gaat om coalitievorming moet je altijd onderhandelen dat is inherent aan het systeem. Daarbij moet je natuurlijk wel als partij je eigen grens bewaken en prioriteiten stellen. Wat is onderhandelbaar en wat (echt) niet. Dat wekt vertrouwen. Als je eenmaal aan het roer staat moet je zoveel mogelijk vasthouden aan je eigen lijn. Actueel voorbeeld is de stikstofkwestie. Partijen die hebben vastgehouden aan hun eigen standpunt, zoals D66, zijn constant gebleven in aantal, althans minder verloren dan aanvankelijk verwacht. Anders gezegd: hou je aan je beloften, anders wordt je ongeloofwaardig.”

Michiel: Hoe kijken jullie naar de samenwerking tussen Kuiken en Klaver?

Ischa: Hun samenwerking ziet er

wat mij betreft uit als een verstandshuwelijk, maar daarbinnen presenteren ze zich goed.

Rachèl: Ik zie niet direct chemie, maar ze houden zich goed aan de afspraken. Dat is knap en belangrijk. Bij Kuiken stel ik vast dat ze in de campagne is gegroeid en dat ze klare begrijpelijk taal spreekt in debatten. Op de vraag of en zo ja wie van beiden een eventueel samengevoegde partij zou moeten leiden zijn Ischa en Rachèl beiden van mening dat een ander dat zou moeten doen.

Michiel: “Onderzoek heeft uitgewezen dat samenwerking in de politiek niet altijd leidt tot groei van de partij. Hoe zien jullie dat?”

Rachèl: “Dat klopt voor de korte termijn. Voor de langere termijn is er wel sprake van groei. Kijk bijvoorbeeld naar Groenlinks en Christenunie.

Astrid: “Soms hoor ik zowel bij Groenlinks als bij de PvdA wel zorgen over ideologische verdunning als het gaat over verdergaande samenwerking? Hoe kijken jullie daarnaar?”

Rachèl: “Ik heb die zorg niet. Mijn waarneming is dat beide partijen dezelfde waarden hebben; mijns inziens gaat het om een andere prioritering. Zie ook het gezamenlijk rapport van de beide

wetenschappelijke bureaus. Hierin wordt de analyse gemaakt dat de sociale en groene strijd lang als twee losse gevechten werden gezien, maar dat de uitbuiting van de mens en de natuur dezelfde oorzaken én oplossingen hebben.”

Ischa:: In mijn beeld heeft de ideologische verdunning al plaatsgevonden, namelijk in de afgelopen jaren op een organische

wijze. Naar mijn mening zijn de partijen meer naar elkaar toegegroeid.”

Met deze conclusies wordt het interview afgerond. Michiel en Astrid danken Rachèl en Ischa hartelijk voor hun waardevolle bijdrage aan de discussie en meningsvorming rondom het belangrijke onderwerp van de samenwerking.

Links: Ischa Walburg, rechts: Rachèl van Hellemond

Extinction Rebellion

Auteur: Steef Harlaar

In de vorige Impressie stond een interview van Linda met Liesbeth. Liesbeth vroeg zich af of de acties van ER (het bezetten van snelwegen, soep gooien tegen schilderijen, het verstoren van muziekkuitvoeringen) niet zo ver gaan, dat ze mensen afstoten en daardoor het tegenovergestelde bereiken met wat je zou willen. Een reëel risico denk ik, waar je serieus over moet nadenken en overleggen. Dat doet ER ook. In Nederland is men tot de conclusie gekomen, dat de acties (met name ééndaagse massa acties), mits vreedzaam, positief werken.

- De acties genereren aandacht voor de immense klimaatramp
- Het aantal demonstranten (Rebellen) bij de A12 demonstraties groeit elke keer weer.
- Het blijkt (hoorde ik een Rebel in een TV debat zeggen), dat mensen die de acties te ver vinden gaan, maar wel achter de doelen staan, eerder lid of actief worden van “minder” radicale bewegingen, zoals Greenpeace of Milieudefensie.

Drie gevolgen, die de acties rechtvaardigen wat mij betreft en voor mij een reden om er een volgende keer weer aan mee te doen. En nee, ik plak me niet vast aan de grond, ik wil niet gearresteerd worden (ben ik genoeg geweest lang geleden) en ik wil zelfs niet natgespoten worden. Ik ben er als z.g. supporter.

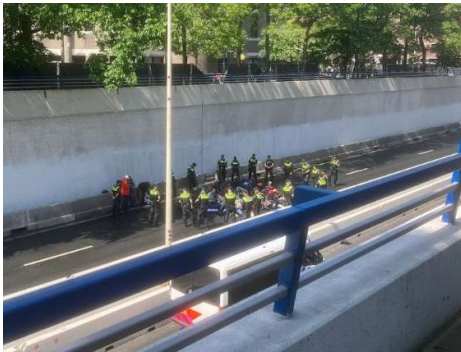
In Engeland is ER overigens tot een andere conclusie gekomen: daar zijn ze (tijdelijk) gestopt met dit soort acties, omdat ze daar kennelijk contraproductief bleken te werken.

NOS Nieuws•Maandag 2 januari 2023,
11:03

“Britse Extinction Rebellion stopt tijdelijk met verstoren openbare orde

Extinction Rebellion heeft aangekondigd tijdelijk te stoppen met acties die de openbare orde verstoren. De Britse klimaatprotestbeweging zegt dat er nu een andere aanpak gevraagd wordt om een wezenlijk verschil te maken.”

Zolang de acties vreedzaam blijven, worden ze wel gesteund en sympathiseert een groot deel van de mensen er wel mee. Daar zit wel een gevaar in. Ik ben zelf actief geweest in vele acties (aksies) in de jaren 80 van de vorige eeuw (ja, ja opa vertelt). Daar liepen acties wel eens uit de hand: drie oorzaken (en risico's)

*Foto's Steef Harlaar, A12 Den Haag
27-05-2023*

- De politie (die tot nu voor zover ik dat gezien heb, zeer correct en geweldloos te werk gaat) gaat harder optreden. Als de lange lat eroverheen gaat, zal het aantal demonstranten en de steun dalen.
- Externe groepen (extreem rechts, complotdenkers, voetbal-“supporters”) komen gewelddadig rellen.
- Binnen de eigen kring groeit de ontevredenheid omdat directe resultaten uitblijven. De roep om hardere acties groeit en dat ondermijnt de massale steun die er nu is.

Laten we hopen dat dat niet gebeurt.

[langetermijn-strategie_XR_NL_final-1.pdf-Extinction-Rebellion-Netherlands.pdf \(extinctionrebellion.nl\)](#)

Groene Borrel

De Groene Borrel op 27 mei op het terras van de Lindeboom

De Groene Borrel die GroenLinks Voorschoten een aantal maal per jaar organiseert is leuk en een succes. GroenLinksers ontmoeten en spreken elkaar onder het genot van een drankje. Dat is leuk en gezellig en het is goed elkaar eens ongedwongen te ontmoeten. We gaan er zeker mee door.

De vorige Groene Borrel, die van 22 april was extra bijzonder. Onze

Belgische en politieke vrienden van Groen Schoten waren op bezoek en pikten dat terrasje natuurlijk graag mee.

Voor de jongeren onder ons, Voorschoten heeft jaren lang van 1965 - 2005 een jumelage met Schoten gehad. Jaarlijks bezochten sportclubs, culturele verenigingen en anderen elkaar hier of in Schoten.

Peter Arnauw, Ben Lambrechts, Jelmer Snoeys, Inge Wallaert en voorzitter Harald Gjertsen van Groen Schoten, met Marijke, Conny en Albert van GroenLinks Voorschoten

Wij hadden indertijd ook contacten met het Schotense Agalev (de voorganger van Groen Schoten). Wij zijn daar wel eens een lang weekend

geweest (tot Belgisch laat in allerlei kroegen). En in 1995 was het tijd voor een tegenbezoek.

In kader van jumelage met Schoten

Groen Links Voorschoten ontvangt Belgisch Agalev

Steeff Harlaar (links) en het bestuur van Groen Links ontvingen zaterdag zusterpartij Agalev uit het Belgische Schoten. (Fotoburo Van den Ende - Peter Schipper)

VOORSCHOTEN - Al enige jaren hebben Groen Links in Voorschoten en Agalev uit het Belgische Schoten een tamelijke hechte relatie. De partijprogramma's verschillen vrijwel niet. Beide partijen willen een beetje terug naar de natuur en meer gevoel voor de medemens voor wie het leven niet altijd plezierig is. Zowel Groen Links als Agalev maken geen deel uit van het dagelijks bestuur van hun gemeente. Dat betekent in België vrijwel alle gemeentelijke informatie uit de tweede hand te moeten krijgen, terwijl in Voorschoten Groen Links-raadslid Steeff Harlaar steeds betrokken wordt bij alle discussies en ook de kans krijgt om in de raadzaal een eigen geluid te laten horen. Lands wijs, is lands eer.

door Joop Peeters

Volgens Nederlandse begrippen mankeert er wel het een en ander aan de Belgische democratische wetten zoals die toegepast worden in de gemeenteraden. Belgische oppositiepartijen hebben er mee leren leven en het ziet

er niet naar uit dat er Nederlandse regels toegepast zullen worden, want op het moment dat een oppositiepartij de 'dagelijkse macht' kan grijpen, dan verandert er ook niets.

In het Belgische Schoten hebben CVP en SP regelmatig in de oppositie vertoeft en thans vormen ze samen een coalitie. De Belgische groene partij Agalev zal voorlopig wel buiten het dagelijks bestuur in Schoten blijven. Omdat die partij ook buiten de besprekingen gehouden wordt bij de officiële jumelage tussen Voorschoten en Schoten is de band met Groen Links uiterst welkom.

Werkbezoek

Zaterdagmiddag werden 8 Schotenaren en 1 Groen Links Limburgs gemeenteraadslid in het Wapen van Voorschoten ontvangen door het raadslid Steeff Harlaar en het bestuur van Groen Links afdeling Voorschoten. Het was een werkbezoek en dat begon met een stevige wandeling via de Voorschotense bomenroute. Edwin Brussee, oud-D66-raadslid en bomenkenner bij uitstek, zorgde voor de uitleg.

In het buurthuis 'Vlietwijk' begon om 15.00 uur een Oost-Europamiddag. Een aantal sprekers zette de problemen van de jumelage met Litouwen uiteen en P. de Lint liet aan de hand van kaarten de vorderingen zien bij de jumelage met Druskiniskai in Litouwen.

Het Belgische Schoten heeft een jumelage met Tarnov in Polen. Niet geheel onbekend bij de Voorschotenaren, want uit die stad kwam enige jaren geleden ook een afvaardiging naar Voorschoten. Beide jumelages werden uitputtend behandeld.

Na een eenvoudige maaltijd vertrokken de Belgische gasten weer naar Schoten. Een reistijd van ongeveer anderhalf uur.

Voorschotense Courant van 28-03-1995

Aanpassen aan klimaatverandering

Auteur: Fons Lemmens

De gemeenteraad heeft de beleidsnota “Groen, leefbaar en klimaatrobuust Voorschoten” vastgesteld. De nota biedt een kader voor de maatregelen die het gemeentebestuur wil nemen over de klimaatadaptatie. Eerder dit jaar heeft de nota 6 weken ter inzage gelegen en daar zijn tien reacties op gekomen. Eén van die tien was GroenLinks-lid Ineke van der Valk. Haar uitvoerige beschouwingen en aanbevelingen over de te nemen maatregelen trokken de aandacht binnen de afdeling. Reden om met haar in gesprek te gaan.

Ineke, toen de gemeente een nota over klimaatadaptatie presenteerde, heb je gereageerd met een eigen zienswijze op dat onderwerp. Wat heeft je bewogen om dat te doen?

De klimaatverandering is een heel urgent probleem, waar ik me grote zorgen over maak. Ik heb de uitnodiging van de gemeente om te reageren dan ook aangenomen. Sinds ik opgehouden ben met mijn vaste baan heb ik ruimte om ook andere dingen op te pakken. Ik vind het fijn om mij ook eens te verdiepen in maatschappelijke problemen, waar ik vroeger niet altijd al mee bezig ben geweest.

En nu ik in Voorschoten woon wil ik als lid van GroenLinks meer betrokken zijn bij wat er in Voorschoten gebeurt. Daarom heb ik me ook bij de afdeling

gemeld. Het is me trouwens opgevallen, dat maar weinigen op de nota van de gemeente hebben gereageerd.

In je reactie benadruk je onder meer het belang van de samenhang tussen aanpassen aan klimaatverandering (adaptatie) en tegengaan van klimaatverandering (mitigatie). Kun je dat toelichten?

Ik heb in mijn reactie dingen verwerkt die niet alleen over klimaatadaptatie gaan. Ik vind belangrijk dat klimaatadaptatie in samenhang wordt gezien met wat klimaatmitigatie heet, dus het tegengaan van klimaatverandering, of zoveel mogelijk dempen daarvan, en de toename van biodiversiteit. Ik heb in mijn reactie bewust veel verschillende onderwerpen genoemd, omdat ik die niet los kan zien van de problematiek. In de reactie heeft de gemeente gesteld, dat deze nota over veel van deze punten niet gaat, maar van sommige onderwerpen heeft de

gemeente aangegeven, dat die in het vervolg worden meegenomen. Dan hoop ik ook maar dat dat gaat gebeuren. Eind van dit jaar komt er een actuele versie van de “Visie op energie en klimaat”. Mijn hoop is dat hier meer mensen op zullen reageren. Ik zal dat in ieder geval weer doen.

Tussen adaptatie en mitigatie bestaat alleen een analytisch onderscheid. In feite is mitigatie ook adaptatie. We kunnen ons niet anders aan het klimaat aanpassen dan door de klimaatverandering tegen te gaan, of anders onszelf op het spel te zetten. Bijvoorbeeld: waarom is de grens van 1,5° C vastgesteld? Omdat er daarna processen uit de hand gaan lopen. Dan komt er zoveel CO₂ vrij, dat onze maatregelen geen effect meer sorteren. De gevolgen zijn dan niet meer te overzien. Een net verschenen artikel in *Nature* meldt, dat op een groot aantal punten de grenzen al zijn overschreden. Het gaat dan wereldwijd over lucht, waterkwaliteit, klimaat, bemesting en biodiversiteit. En zo horen we het ene alarmerende bericht na het andere. In Nederland is nog maar 15% over van de dier- en plantensoorten die we oorspronkelijk hadden. Als in de werkelijkheid al die problemen samenhangen, moeten ze ook in samenhang worden opgepakt. Sommige problemen worden wel gezien, maar niet aangepakt, wat ook komt doordat ze politiek gevoelig liggen. Vuurwerk of houtstook aanpakken bijvoorbeeld is niet populair

bij veel mensen, maar maakt wel een groot verschil.

De thema's die we hier bespreken leven wel bij onze leden, maar denk jij dat er genoeg draagvlak is bij de inwoners voor ingrijpende maatregelen?

Ik denk dat het in toenemende mate leeft, en zeker steeds meer onder jongeren. Dat laten de acties van o.a. Extinction Rebellion ook zien. Ik zie ook steeds meer mensen consequenties trekken uit de klimaatverandering en hun gedrag aanpassen, maar nog op veel te kleine schaal. Er zijn zeker ook mensen die hierop aanspreekbaar zijn, maar nog niet de nodige consequenties hebben getrokken. Of niet weten hoe ze dat moeten doen. Of die de ernst van de problemen nog onderschatten. Het is dus niet één eenduidig beeld. Voor een deel is er al het nodige draagvlak, voor een deel moet er nog aan gewerkt worden. Dat moet o.a. door informatievoorziening. En daar kan de gemeente natuurlijk een rol in spelen.

En zo komen we op de rol van het gemeentebestuur. Wat is die rol eigenlijk?

Er moeten impopulaire maatregelen worden genomen. Je hebt doortastende leiders nodig om deze maatregelen door te zetten. Op landelijk niveau ontbreken die, maar die zouden er wel moeten zijn. Het moet van bovenaf komen, omdat veel mensen zelf de stap niet gaan zetten om mee te werken het tij te keren. Het komt soms vast te

zitten in allerlei discussies tussen voor- en tegenstanders, en dat brengt de zaak niet verder. Er moet uiteraard draagvlak zijn, maar op enig moment moeten er wel dingen gebeuren, omdat de belangen nu eenmaal verder reiken. Als niet doortastend wordt opgetreden, geef je veel te veel ruimte aan politieke tegenkrachten, zoals bijvoorbeeld bij de aanpak van de agro-industrie in verband met de stikstofcrisis is gebeurd.

Hoe vind je dat de gemeente de burgers het beste bij de klimaatadaptatie kan betrekken?

Ik verwacht van het gemeentebestuur dat het doortastend optreedt, voorop loopt en leiding geeft. T.a.v. bewoners vooral door informatie en communicatie, door bijeenkomsten te organiseren op wijkniveau of buurtniveau, afhankelijk van de problematiek. En door ideeën aan te dragen hoe burgers zelf ook een bijdrage kunnen leveren, zonder mensen een schuldgevoel aan te praten. Dat geldt ook voor maatschappelijke organisaties en bedrijven. De gemeente moet heel helder aangeven waar de verantwoordelijkheden liggen. De ene burger is de andere niet. Bij de een is de ecologische voetstap heel groot, bij de ander niet. Als zichtbaar wordt dat iedereen zijn of haar bijdrage levert kan dat als een vliegwiel gaan werken. Trouwens, ook de draagkracht van inwoners en ondernemers gaat een rol spelen. En het helpt als de gemeente

niet alleen communicatietechnieken toepast, maar ook gevoel heeft voor wat er leeft bij de inwoners.

De gemeenteraad heeft over het voorgestelde beleid nu een besluit genomen. Ben je tevreden over de uitkomst?

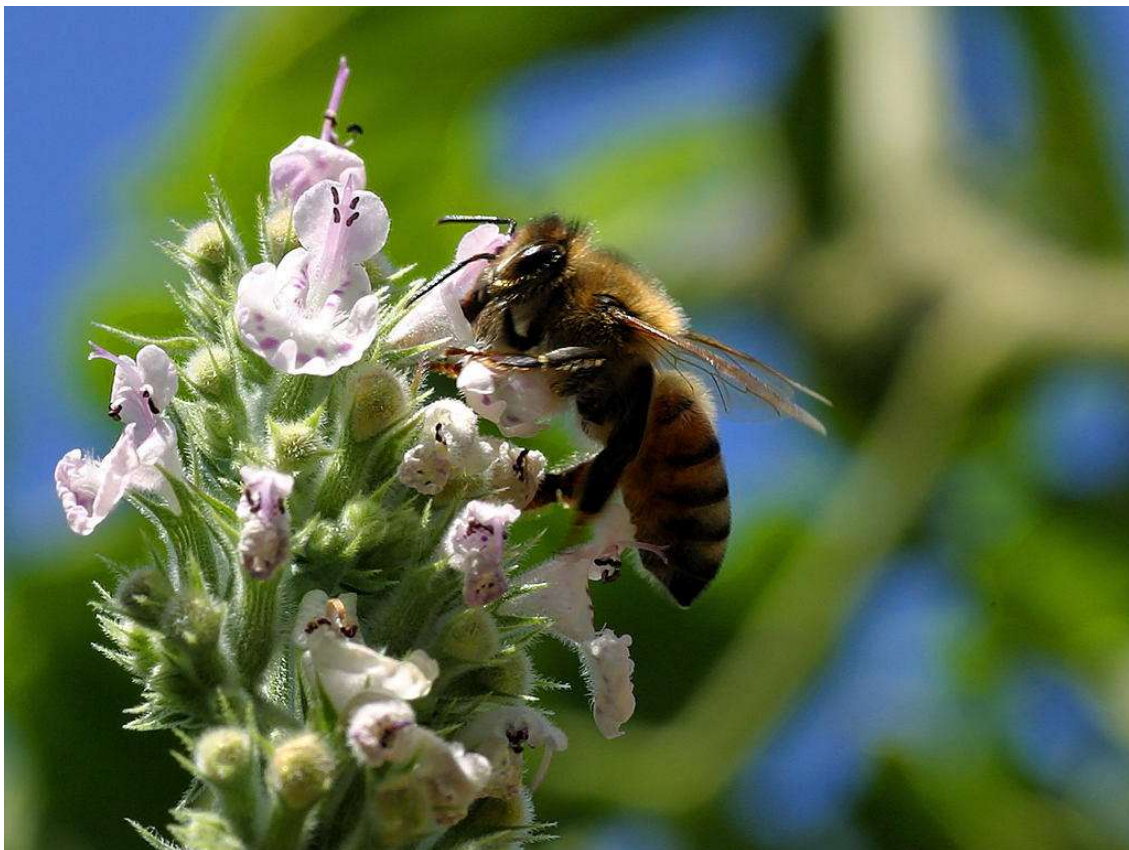
De gemeenteraad heeft de nota nu vastgesteld. De kritiek dat het allemaal te vaag is en er weinig concrete maatregelen in de nota stonden, heeft de gemeente gepareerd door te stellen dat dat bewust is gebeurd om maatwerk mogelijk te maken in concrete situaties. Als de uitwerking goed wordt aangepakt, met veel maatwerk, toegesneden op die concrete situaties, dan gaan er zeker zinvolle dingen aangepakt worden. We moeten die uitwerking dan ook op de voet blijven volgen.

De raad heeft een motie aangenomen om in het op te stellen plan van aanpak de vijf meest urgente knelpunten te benoemen en te prioriteren. Welke punten zouden dat volgens jou moeten zijn?

Om te beginnen een gescheiden rioleringsstelsel, waarin regenwater en vuil water worden gescheiden, zo snel mogelijk en gemeentebreed. Ook in huis zou je een gescheiden systeem moeten hebben, zodat het toilet kan worden doorgespoeld met regenwater in plaats van met drinkwater. Daarnaast vind ik een verbetering van de waterkwaliteit in het algemeen een

belangrijk punt. Verder de bodemdaling (bij inklinken van de bodem komt CO2 vrij) en de bodembescherming (tegen PFAS). En natuurlijk de biodiversiteit. De 50% bijvriendelijke beplanting mag van mij wel wat meer zijn.

Als laatste speerpunt noem ik de communicatie over wat inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven zelf kunnen doen. De gemeente moet inzichtelijk maken wat inwoners kunnen doen, wat daarvan het effect is en daarover met hen in (wijk)bijeenkomsten in discussie gaan.

Steef's EI

De redactie ontving onlangs een anonieme envelop, met daarin een gebutste en gedeukte dictafoon. Na die afgeluisterd te hebben kunnen we niet anders concluderen, dat de tekst afkomstig is van Barrie, onze zeer gerespecteerde collega journalist van de Impressie: in het verleden heeft hij vele prijswinnende artikelen geschreven. De manier waarop deze dictafoon ons is toegekomen, alsmede de inhoud en zeker ook het verontrustende einde, zijn reden geweest voor de redactie de tekst integraal over te nemen.

Ik heb nog steeds een contact op het gemeentehuis, van wie ik af en toe verbijsterende verhalen te horen krijg. Via versleutelde Telegramberichten verzocht hij/zij mij onlangs langs te komen, want “er is ongelooflijk nieuws te vertellen.” “Barrie”, zei hij/zij, “Barrie, wat ik nu toch gehoord heb slaat alles. Ik kan eigenlijk niet geloven dat dat klopt. Maar ik vrees van wel.”

En hij/zij begon over Voorschoten. Dat het niet zo lekker liep. Dat het sociaal beleid en het klimaat beleid eigenlijk niet goed van de grond kwamen. Dat er tonnen geld verdwijnt door mislukte projecten (Samenwerking met Wassenaar, verkoop A&B huis). “Er is een werkgroep ingesteld van hoge

ambtenaren die uitgebreid moeten onderzoeken wat en waarom er zoveel fout gaat: de Werkgroep Integrale Zorg Uitvoering Beleid in Heden, verleden en Toekomst, in de wandelgangen al snel de Werkgroep Eigen Falen genoemd: al de zaken die fout gaan en gegaan zijn, zouden volgens deze werkgroep een kwestie van eigen schuld zijn. Mea culpa, mea maxima culpa zal de uitslag van het onderzoek zijn, en de conclusie die getrokken wordt, is dat Voorschoten te klein is om zelfstandig te blijven bestaan.

Maar dat is niet zo: er is iets veel dreigenders en gevaarlijkers aan de hand. Er is een heusche coupe gepleegd, om Voorschoten leeg te plukken en maximale winst te genereren voor de daders. Wat is het geval? Iedereen weet dat Voorschoten al jaren, decennia lang geregeerd wordt door de Herensociëteit (HS). Dat broeinest van intriges op de Voorstraat heeft leden (alleen mannen natuurlijk) uit de (oude) politiek, uit de wereld van projectontwikkelaars, makelaars, ondernemers en andere “hoog”waardigheidsbekleders. Vroeger was dat nog redelijk onschuldig. Onder het genot van menig glas werd de situatie in Voorschoten besproken en werden er

suggesties (!) gedaan dat te verbeteren. Maar vanaf pakweg eind jaren 90 veranderde de HS. Harder, dreigender, verbetener. Er werden leden geïntroduceerd, die niet uit Voorschoten kwamen. Leden die met zware beveiliging in verduisterde auto's aan kwamen rijden. Geen genoeglijke borrel meer, nee boter bij de vis, er moeten zaken gedaan worden.

Er is maar één conclusie mogelijk: het World Economic Forum (WEF) heeft de macht aan de Voorstraat overgenomen, met als doel, het creëren van chaos leidend tot enorme winsten.

Zo kon het gebeuren dat de uitvoering van het sociaal beleid in Voorschoten uitbesteed is aan een derde partij, zodat de gemeenteraad inhoudelijk niets meer te vertellen heeft en allen nog maar enorme bedragen overmaakt. De leden van het WEF varen er wel bij.

Zo kan het gebeuren dat de verkoop van het AB huis mislukte: geen wonder, als de beoogde koper regelmatig op de Voorstraat en in Davos is gezien. Weer drieënhalve ton verdiend.

Zo kan het, dat het klimaatbeleid niet van de grond komt: klimaat, dat kost alleen maar geld. Traineren, traineren en vertragen. De bedragen door de raad ter beschikking gesteld,

vinden hun weg wel naar de diepe zakken van het WEF

En nu is het over: Voorschoten is leeg geplunderd, het project kan afgesloten en afgeschreven worden. En wat hebben de heren gedaan? Ze hebben Voorschoten te koop gezet! Eerst aan de gemeente Leiden, maar toen ze de begroting van onze centrumgemeente zagen schaterden ze het uit: dat levert niets op. Nee, ze zijn op zoek naar de groten. Het schijnt dat Disneyworld Florida interesse getoond heeft: DW heeft een dingetje met gouverneur Ron DeSantis en zoeken nieuwe ruimte.

Maar ook Elon Musk is in de running: hij zoekt plek voor de lancering van zijn Starship, nu dat in Texas niet helemaal naar tevredenheid is gelukt. In de groenbuffer tussen Leiden en Voorschoten is die ruimte wel te vinden, denkt hij.

Maar het allerergste moet nog.....”

Hier eindigt de gesproken tekst . Te horen is nog: piepende remmen, knallen als van vuurwerk, geschreeuw en dan ... stilte

De Donut-Economie in Voorschoten

Auteur: Linda van der Zwaan

We hebben het er al eerder over gehad in de Impressie (zie o.a artikelen van Fons): de Donut Economie. En ik doe het nog een keer omdat Kate Raworth was uitgenodigd door het Wetenschappelijk Bureau van GroenLinks om een lezing in Tivoli (Utrecht) te komen geven.

Als een ware ster werd ze middels een staande ovatie welkom geheten door het publiek. En misschien ook niet zo raar, want haar theorie wordt steeds populairder.

In een wereld waarin duurzaamheid en welzijn steeds belangrijker worden, introduceert Raworth de Donut Economie: een innovatief economisch model dat streeft naar evenwicht tussen sociale rechtvaardigheid en planetaire grenzen. Dit model biedt ook kansen voor gemeenten, steden en dorpen zoals Voorschoten om lokale welvaart te bevorderen op een duurzame manier.

De kerngedachte van de Donut Economie is het streven naar een evenwicht tussen twee essentiële grenzen. De binnenste ring van de donut vertegenwoordigt de sociale fundamenteën waarin iedereen toegang heeft tot basisbehoeften zoals voeding, onderwijs, gezondheidszorg en huisvesting. De buitenste ring symboliseert de planetaire grenzen die onze ecosystemen beschermen tegen overexploitatie en milieuvervuiling. Het doel is om binnen de donut te blijven, waarin sociale welvaart wordt bereikt zonder het overschrijden van ecologische grenzen.

Laten we eens kijken naar hoe dit concept van de Donut Economie lokaal kan worden toegepast in Voorschoten. Hier zijn enkele voorbeelden van initiatieven binnen de Donut Economie waarbij de gemeente niet noodzakelijk betrokken is en waarbij burgers een rol kunnen spelen:

Voedselcoöperaties:

Burgers kunnen samenwerken om voedselcoöperaties op te zetten waarin ze gezamenlijk voedsel inkopen bij lokale boeren. Dit

bevordert duurzame landbouwpraktijken, ondersteunt lokale producenten en zorgt voor eerlijke prijzen voor zowel de boeren als de consumenten. Een voorbeeld is Odin (Treubplein in Voorschoten), je kunt mede eigenaar van de coöperatie worden en op deze manier bijdragen aan een 100% biologisch voedselsysteem.

Delen en ruilen:

Buurtgemeenschappen kunnen platforms of evenementen creëren waarin mensen goederen, diensten en kennis met elkaar kunnen delen en ruilen. Dit bevordert een circulaire economie, vermindert afval en stimuleert onderlinge betrokkenheid binnen de gemeenschap. Ik denk bijvoorbeeld aan de Kleding-Ketting in Voorschoten (inmiddels 50 vrouwen!) waarin vrouwen hun kleding met elkaar ruilen. Of aan de boekenkastjes langs de kant van de weg.

Of om menstruatiearmoede tegen te gaan: ruilplekken creëren waar producten gegeven en gepakt kunnen worden, zoals in het zwembad in Katwijk.

Energiesamenwerking:

Burgers kunnen zich verenigen in energiecoöperaties waarbij ze gezamenlijk investeren in duurzame energieprojecten, zoals zonnepanelen op daken of windmolens. Door zelf groene energie op te wekken en te delen, kunnen burgers onafhankelijker worden van traditionele energieleveranciers en bijdragen aan de overgang naar schone energie. Een voorbeeld is Coöperatie Rijnland Energie met de aankoop van de twee 'Watergeuzen'. Met een inleg van minimaal 250 euro hebben 600 inwoners de aankoop van twee windmolens bij afslag Zoeterwoude-Dorp mogelijk gemaakt.

Buurtmoestuinen:

Bewoners kunnen onbenutte stukken grond in hun buurt omtoveren tot gemeenschappelijke moestuinen. Dit bevordert lokaal voedsel, versterkt de banden binnen de buurt en vergroot de toegang tot gezond voedsel. Een voorbeeld hiervan kunnen we vinden in de Vlietwijk bij het buurthuis.

Repair café:

Vrijwilligers kunnen repaircafés opzetten waar mensen hun kapotte apparaten en spullen kunnen laten repareren in plaats van ze weg te gooien. Dit draagt bij aan het

verminderen van afval en het
verlengen van de levensduur van
producten. Dit gebeurt één keer per
maand in de Schoolstraat.
Deze voorbeelden illustreren hoe
burgers zelf de principes van de
Donut Economie kunnen toepassen

door samen te werken en lokale
initiatieven op te zetten.
Door actief deel te nemen aan
dergelijke initiatieven kunnen
burgers een positieve impact hebben.
Hebben jullie nog voorbeelden?

*Opruimactie van GroenLinks Voorschoten , 3 juni 2023
Foto Fons Lemmens*

Agenda voor leden

Juli	5	20-22 uur	Groene borrel	Café de Lindeboom Voorstraat 40
September	9	Hele dag	Vrijwilligersmarkt	Centrum

Er zijn vaak meer activiteiten die minder lang van tevoren bekend zijn. Meld je daarvoor aan voor de GroenLinks app. Zie hieronder

Mail

Wij sturen ongeveer één keer per maand een mail naar onze leden.

Dit is dan een uitnodiging voor een lokale activiteit of bijvoorbeeld informatie over ontwikkelingen die wij graag met de leden delen.

App

Ontvang je liever sneller informatie en wil je ook iets breder geïnformeerd worden dan kun je je aanmelden voor de Groenlinks app. Dat kan bij Marijke@glvs.nl met opgave van je telefoonnummer.